

თუ თურნალოსა, სად უნდა გამოდიოდეს ეს ორგანო, ტფილისში თუ პეტერბურგში...

ლოცვის სისრულეში მოსაყვანად ქალაქის სანატორიულ აღმასრულებელ კომისიის გადაცემის...

ახალი აგზა

ტფილისის გუბერნატორმა საგუბერნიო ექიმის ქიქოძის თანდასწრებით 16 ივნისს დათვალიერა კვირაცხოვლის არხი...

სოფლები

1. თუმცა ბევრჯერ შეიძინა აღნიშნული ადგილობრივი მოხელეების საქმიანობა და მოსაწყვეტი არის მკითხველისთვის...

ლოცვის სისრულეში მოსაყვანად ქალაქის სანატორიულ აღმასრულებელ კომისიის გადაცემის...

ქალაქის გამგეობას ახრად აქვს, ქალაქის 1912 წლის ხარჯთაღრიცხვაში შეიტანოს 80.000 მანეთი ქალაქის ქუჩების შესაკეთებლად...

ახალი აგზა

ტფილისის გუბერნატორმა საგუბერნიო ექიმის ქიქოძის თანდასწრებით 16 ივნისს დათვალიერა კვირაცხოვლის არხი...

სოფლები

1. თუმცა ბევრჯერ შეიძინა აღნიშნული ადგილობრივი მოხელეების საქმიანობა და მოსაწყვეტი არის მკითხველისთვის...

სახალხო გაზეთი. თავ. დ. ო. ნიყარაძის საქმე. როგორც უკვე ვთქვით, სახალხო გაზეთი...

ამ დღეებში შესაძლებელია ამიერკავკასიის რკინის გზის მოსამსახურეთა ბავშვებისთვის მზარუნველი საზოგადოების დამფუძნებელი კრება...

სახალხო გაზეთი

სახალხო გაზეთი. თავ. დ. ო. ნიყარაძის საქმე. როგორც უკვე ვთქვით, სახალხო გაზეთი...

სოფლები

1. თუმცა ბევრჯერ შეიძინა აღნიშნული ადგილობრივი მოხელეების საქმიანობა და მოსაწყვეტი არის მკითხველისთვის...

დავით ზაქარაიას მის სარეზიუმეო ავტობიოგრაფია

ორშაბათს, 13 ივნისს, საგანგებო მატარებლით ბერლინიდან ტფილისში ჩამოვიყვანეს მძიმე ავადმყოფი დ. ზ. ზაქარაიანი...

განსჯადი კურსები

ტფილისის გუბერნიის სახალხო სკოლების ინსპექტორმა ბ. მ. ნ. ნ. ზოგადი კურსები...

თავდაჯერება

16 ივნისს, წინა კრების ოქმი დაამტკიცეს. თ. ზ. ზაქარაიანი, რადგანაც ხიზნეთის საკითხი...

სოფლები

1. თუმცა ბევრჯერ შეიძინა აღნიშნული ადგილობრივი მოხელეების საქმიანობა და მოსაწყვეტი არის მკითხველისთვის...

თ. ზ. ზაქარაიანი. საგანგებო მატარებლით ბერლინიდან ტფილისში ჩამოვიყვანეს მძიმე ავადმყოფი...

ამ დღეებში შესაძლებელია ამიერკავკასიის რკინის გზის მოსამსახურეთა ბავშვებისთვის მზარუნველი საზოგადოების დამფუძნებელი კრება...

სახალხო გაზეთი

სახალხო გაზეთი. თავ. დ. ო. ნიყარაძის საქმე. როგორც უკვე ვთქვით, სახალხო გაზეთი...

სოფლები

1. თუმცა ბევრჯერ შეიძინა აღნიშნული ადგილობრივი მოხელეების საქმიანობა და მოსაწყვეტი არის მკითხველისთვის...

კითხა აღტურვილიყო. სამეურნეო საზოგადოების დაარსებამდე ს.მ. კომისიის ჰქონდა მიწოდებითი რეგორე მამულების შექმნა, აგრეთვე სამეურნეო ნაწარმის, სამეურ. საზოგადოების დაარსების შემდეგ კომისიამ გადაწყვიტა ეს საქმე იმისთვის მიენდო. ამისათვის ჩვენ მათ ფულსაც ვაძლევთ, მაგრამ ამ ფულსისათვის თქვენ წინაშე პასუხის მგებელი ჩვენა ვართ და ამიტომ სანამ არ გვექნება გარანტია, რომ ფულები ისევე უკან დაგვიბრუნდება, ფულს ვერ ვაძლევთ; ჩვენ (კომისია) საერთო კრების ინსტრუქციებს ვსრულდებთ, მაგრამ საქმე იმისა, რომ დებულებათა საკრებულოდან ფულს არ ვაძლევდნ. უნდა მოეცათ 1910—11 წელს და არ მოგვეცეს. ვისესხეთო, გვეუბნებიან, და ამდენი ხანია ეს სესხი არ გავგინაღდეს.

თ-დ. პატარაიან-დავ. სამეურნეო საზოგადოება ახლახან დაიბადა; ვერ მოვასწარით ჯერ-ჯერობით საკირო ყურადღება მივუძღვით. ვფიქრობდით ამ ორ დაწესებულებათა შორის შრომის განაწილება მოგვეხდინა. მომავალში შესაძლებლად მიგვიჩნია სამეურნეო საზოგადოებას საკუთარი ორგანიზაცია მივსცეთ, მაგრამ ჯერ, ვთუ ერთმანეთში აირიოს ფუნქციები. სანამ კარგად არ არის მოწესრიგებული, წინადადება იძლევა, მიენდოს დებულებათა ეს საკითხი დაწერილობით შეიმუშავონ და მომავალ წელს მოახსენონ კრებას.

თ-დ. გ. დასამძე აღნიშნავს საკრებულოში ტენდენციას ყველაფერი თავის ხელში ჩაიგდონ, ეს კი საქმეს და ინიციატივას აფერხებს. სამეურნეო საზოგადოებაში სხვა ელემენტებია თავმოყრილი; ინიციატივის შეზღუდვა შორს წაგვიყვანს. ამ გზაზე კიდევ გვაქვს მავალით: კახეთის მედღინეთა საზოგადოებას თქვენ წინადადება მიეცია, თუ ამა და ამ პირს აირჩევთ, ფულს მაშინ ვასესხებთო.

თ-დ. პატარაიან-დავ. უარყოფის თითქოს საკრებულო კდლომდეს თავის ხელში მოიგროვოს ყველა საქმე. ჩვენ რომელიმე საზოგადოებას ფული მხოლოდ მაშინ მივცით, როდესაც ჩვენს ნაჭერებში არის, ყოყმანურად ვაძინებთ: მე გამამართლებენ და უფრო უკეთეს ადგილს მივიღებო.

ამისთანა მხეცურ საქციელს ყურადღება უნდა მიაქციოს მოწინავე ქართველმა საზოგადოებამ და თ-დ. ან. წინამძღოლებმა. დრო არის ჩვენს კინკლაობას, შუღლს და ქიშპობას ერთმანეთისადმი თავი დავანებოთ.

მიხედვ. მიხედვით, ბატონებო, რა გავარებაშია სოფელი, რა ტანჯვას განიცდის დღეს გლეხი, თავადი, აზნაური ადგილობრივ მოხელეები. საგან. ჯერი მიღდა თავდაზნაურ-ზედაც, მას სტრატეჯიკის მითარხი ხდება.

შეგლა ეკირება, საქმე ბერგია გასაუბრებელი და თქვენეი ქიშპობას უღებდით! განა იმითმ დაარსეთ ვე ორი გარუსებული ვაზეთი, რომ ერთმანეთი ლანძლით და უცხოებს სერიი აყურებინათ? იმ თ-დ. ან., რომელსაც ნახევარ მილიონის ბიუჯეტი აქვს, ასეთი სიცარაველე უნდა ტყუობოდეს? დიხა. ბატონებო, უმჯობესია ვე ორი ვაზეთი მოისპოს. ჯერ ერთი ჩვენს ნაკლებელებს უცხოებს არ დავანახებთ და მეორე ის, რომ ჩვენს გადაგვარებას, რომელსაც ეს ორი ვაზეთი ხელს უწყობს, შეაფერხებს.

კაცი აირჩიეს გამგედ, მხოლოდ იმითომ, რომ თქვენი ფულები არ დაკარგულყო.

თ-დ. ჯორჯაძე. სამეურნეო საზოგადოების პროგრამა უნდა შევიშუშოთ.

მ. გ. მანაგაია. მე შესწავლილი მაქვს ეს საქმე და გარწმუნებთ, რომ ახლა საქმე ისეა დაყენებული, რომ თქვენს ფულებს ხიფათი არ მოეღოს. ეს საზოგადოება იმდენად დიდ-მნიშვნელოვანია, რომ უთუოდ უნდა შევიწხოთ. ამ თვის 18 ამ საზოგადოების კრება იქნება და მაშინ დინახავთ — კომისიის გაუქმებისა რამ, თუ არა.

შემდეგ იგი ითხოვს სესხი უთუოდ დებულებით საადგილ-მამულო ფონდს.

თ-დ. პატარაიან-დავ. საზოგადო კრებამ ნება მოგვცა ფონდის ფული მამულების საკრებულებზე გვეხარჯა.

მ. გ. მანაგაია უარყოფს ასეთს დადგენილებას.

პატარაიან-დავ. წინადადებას აძლევს კრებას: მოგვანდეთ ჩვენ ეს საკითხი გამოსარკვევით (მიენდო).

თ-დ. ჯორჯაძე ჰკითხულობს ქარვასლას სტიპენდიასთან საერთო რა აქვს.

მდივანი. მოულოდნელად დაგვიკრიდა ფული და იმ თანხიდან ავიღეთ.

ახსავს უკვირს, რომ შენობა იჯარით ვაქცივლია და მოსამსახურეები ჩვენი ხარჯითა გვიყვანს.

ხარჯთაღრიცხვა გათავებულია, მაგრამ სანამ იმის დამტკიცებდნენ თავ. პ. თუმანიშვილი ითხოვს მისა მოხსენება მოისმინონ.

თ-დ. მ. თუმანიშვილი აღნიშნავს ტფილისის რუსულ პრესის გათახსილებას, კერძოობას, ლანძღვა-გინებას და ერთი სიტყვით პრესის სახელის გაბიზარებას; მასთან აღნიშნავს, რომ რუსულ საზოგადოებაში ჩვენი სახელი (მეტადრე პეტერბურგში) სრულიად არ აღიან და თ-დ. ილიან ისეთ უმართებულო და ცუდს მხრით, რომ ზოხლით გვიცქერიან და სხვ. იგი წინადადებას იძლევა ნება მიეცეს საკრებულოს ვაზეთის დაარსებისათვის 20 ათას მანეთამდე ფული გაიღონ. ირწმუნება, რომ ეს ვაზეთი ისეთი არ იქნება, როგორც ახლა არიანო.

ავიღოთ თანა ციციშვილის მამული, მდებარე მდ. მტკვრის მარჯვენა ნაპირს ხაშურის პირდაპირ, ხუთის საზოგადოებაში, რომელიც ზომით არის 7,437 დესეტინა ტყე და ბარი. მცხოვრებნი ექვსას კომლზე მეტი ოთვება, დასახლებულია ხიზნებით, მომეტებული ნაწილი კი იმერლობაა.

ეს მამული საჯარო ვაჭრობით 160,000 მანეთში დარჩა ბ-ნ. ას. მდივანს.

ბ-ნ მდივანს უნდა ეს მამული თავიდან მოიშოროს და ორი გზა აუჩრევია—1) გაუპართავს მოლაპარაკება უცხო კაპიტალისტებთან ამ მამულის შექმნაზე და—2) ხიზნებისათვისაც მიუტოვა წინადადება ეს მამული შეისყიდონ. მათ უარი განუცხადეს.

რაკი ხიზნებისაგან უარი მიიღო, მიუპართავს შემდეგ ლონისძიებისთვის: ამოუტრეფია ხიზნებს შორის რამდენიმე პირი, უფრო ვაჭრობაზე კაცი და აყვას უპირებს, რათა ამის მოკუტრება ხიზნები და შესყიდვინოს მთელი მამული.

ჩვენ გვრჩევთ ბ-ნ მდივანს მიპაბობს გომის სინდიკატის მოქმედებას, რომელიც ბრილის მამულის სამეურნეო პლანი შეადგინა და ნაკრებობით ამოქონიებს მცხოვრებლებს მამულის შექმნას.

თუ ჰსურს ეს მამული გადავიდეს მცხოვრებლებზე, ხარჯი უნდა გასწიოს, დაუნაწილოს მცხოვრებლებს მფლობელობის მიხედვით და ყველას ცალ-ცალკე შეიძლებინოს მამულის შესყიდვა; ამ რიგად უფრო მეტს მოგებას ნახავს და მცხოვრებლებიც მიადლობენ და რჩებიან.

თ-დ. მ. თუმანიშვილი. ბ-ნ მესხიშვილის წინააღმდეგ მხოლოდ ერთს ერთხმად, შეტევით, რომ მთელი მამული შეისყიდონ, ეს შეუძლებელია, რადგან ჩვენს გლეხობა მოუწყობელია და არსებული პირობები ხელს არ უმართავს.

დღეობისთვის მინდობრე რომ გავაყვარო და ნახან-ნათესა ვადავებდ, ათითქოს ნახევარი მოუხნავია და ნარეკალით მოფენილი. ვიდრე ეს მამული გადავიდოდა საგლეხო ბანკზე, გლეხობა თუმცა დღიურზე იხილდა 2 კ. და 2 ჩანახა, უფრო მეტი ჰქონდა მამული და გვარაინდაც იყო, მომუშაველი და შეძლებულია ცხოვრობდნენ. როდესაც ბანკი დაეპატრონა, დესეტინაზე იჯარა დაადო—16 მ. 50 კ. აი, ამის გამო დღეობის მინდობრი ნარეკალითა მოფენილი, გლეხობა ქონებრივად დაქვეითდა და მეამბულენიც შესაფერად ვეღარ ცხოვრობდნენ.

იმის მაგიერ, რომ საგლეხო ბანკს მამულები უკეთეს პირობებით ჰქონდეს ვაქცივლი და მცხოვრებთა შორის ქონებრივი ძალა შეტკონდეს, აუარესებს და აღაუბებს მცხოვრებლებს.

4. გომის სინდიკატის კრებაზე, რომელიც იყო 28-ის მაისს, შემთხვევით ვერ დავესწარი და, როგორც ვაღმოცუს, კრებას უფერულად ჩაუვლია. არავითარი ცვლილება მოუხდენია ახანავაგობას.

1910 წ. სანაგარიშო წიგნი გომის სინდიკატისა რომ გადათავადიეროთ, ბერის რასმეს შენიშნავთ, მაგალითად, შარშან სოფლის ნაწარმოები გაუყიდნა—55,417 მ. 75 კ.

თ-დ. ჯორჯაძე წინააღმდეგია საზოგადოების ფულით თავდაზნაურობამ ვაზეთი გამოცენ. ეს შეუძლებელია, რადგანაც ჩვენს საზოგადოებაში ბევრნი სხვადასხვა მიმართულებისა არიანო.

მ. გ. მანაგაია. ჩემთვის და ბევრ აქ მოყვანისათვისაც სრულიად გაუგებარია, რუსული ვაზეთი ვისთვის უნდა დაარსდეს, ან ვისთვის არსებობდნ. ჩვენ გვაქვს ამგვარი ცდა წარსულში და იგი ამაო გამოდგა. ასე საჯაროდ ასეთ აზრის განცხადება—უცხო ენაზე ვაზეთის გამოცემისა და ამ ენის ვაგერცელება დიდ დანაშაულად მიიჩნია ჩვენი ერის წინაშე.

მოლაპარაკე გულისწყრომას აცხადებს და დარბაზიდან გაიღას.

თ-დ. გ. დასამძე წინააღმდეგია საერთო ფულით ვაზეთის გამოცემისა. იგი შესაძლებლად რაცის თეიურ სერიოზულ ტურნაოს და არსებებს. ბევრი ილაპარაკა საერთოდ ამა თუ იმ ტიპის გამოცემაზე.

ახსავსა წინადადებას იძლევა ამ საკითხის შესახებ შევხვედნად საკრებულოსთან ერთად საზოგადოებისაგანაც იყვნენ ამორჩეულნი.

მ. მესხიშვილი აღნიშნავს პ. თუმანიშვილის მოხსენებას დიდ-მნიშვნელობას იმ მხრით, რომ არსებული რუსული ვაზეთები საჯაროდ პირველად ამის წყალობით შეიქმნა ყველასაგან დაგმობილი და უარყოფილი. რაც შეეხება თუთა წინადადებას, მოლაპარაკე შეუძლებლად მიიჩნია ვაზეთი სასურველ ნიადაგზე დადგეს და ასეთი ლანძღვა-გინება არ იყოს, როდესაც მუშაკნი საერთო საქმის ინტერესით არ იქნებიან გაფენილი, არამედ პირად ინტერესებს ემსახურებიანო. მოლაპარაკეს არც ისა სწამს, ვითომ საკრებულომ შეიძლოს სახალხო ინტერესებით გამსჭვალული ვაზეთის გამოცემა, რადგანაც იგი წოდებრივია და ყოველივე მისი ნაბიჯიც ვიწრო წოდებრივ ნიადაგზე იქნებაო. რასაკვირველია თქვენც, თავდაზნაურობას, არ შეგიძლიათ წინააღმდეგი იყოთ ამისა, მაგრამ მე არ ვიზარებ თავდაზნაურულ შეხედულებებს და ვაზეთის დაარსებას არ თანაუგრძნობ.

თ-დ. მ. თუმანიშვილი. ბ-ნ მესხიშვილის წინააღმდეგ მხოლოდ ერთს ერთხმად, შეტევით, რომ მთელი მამული შეისყიდონ, ეს შეუძლებელია, რადგან ჩვენს გლეხობა მოუწყობელია და არსებული პირობები ხელს არ უმართავს.

დღეობისთვის მინდობრე რომ გავაყვარო და ნახან-ნათესა ვადავებდ, ათითქოს ნახევარი მოუხნავია და ნარეკალით მოფენილი. ვიდრე ეს მამული გადავიდოდა საგლეხო ბანკზე, გლეხობა თუმცა დღიურზე იხილდა 2 კ. და 2 ჩანახა, უფრო მეტი ჰქონდა მამული და გვარაინდაც იყო, მომუშაველი და შეძლებულია ცხოვრობდნენ. როდესაც ბანკი დაეპატრონა, დესეტინაზე იჯარა დაადო—16 მ. 50 კ. აი, ამის გამო დღეობის მინდობრი ნარეკალითა მოფენილი, გლეხობა ქონებრივად დაქვეითდა და მეამბულენიც შესაფერად ვეღარ ცხოვრობდნენ.

იმის მაგიერ, რომ საგლეხო ბანკს მამულები უკეთეს პირობებით ჰქონდეს ვაქცივლი და მცხოვრებთა შორის ქონებრივი ძალა შეტკონდეს, აუარესებს და აღაუბებს მცხოვრებლებს.

4. გომის სინდიკატის კრებაზე, რომელიც იყო 28-ის მაისს, შემთხვევით ვერ დავესწარი და, როგორც ვაღმოცუს, კრებას უფერულად ჩაუვლია. არავითარი ცვლილება მოუხდენია ახანავაგობას.

1910 წ. სანაგარიშო წიგნი გომის სინდიკატისა რომ გადათავადიეროთ, ბერის რასმეს შენიშნავთ, მაგალითად, შარშან სოფლის ნაწარმოები გაუყიდნა—55,417 მ. 75 კ.

თ-დ. მ. თუმანიშვილი. ბ-ნ მესხიშვილის წინააღმდეგ მხოლოდ ერთს ერთხმად, შეტევით, რომ მთელი მამული შეისყიდონ, ეს შეუძლებელია, რადგან ჩვენს გლეხობა მოუწყობელია და არსებული პირობები ხელს არ უმართავს.

დღეობისთვის მინდობრე რომ გავაყვარო და ნახან-ნათესა ვადავებდ, ათითქოს ნახევარი მოუხნავია და ნარეკალით მოფენილი. ვიდრე ეს მამული გადავიდოდა საგლეხო ბანკზე, გლეხობა თუმცა დღიურზე იხილდა 2 კ. და 2 ჩანახა, უფრო მეტი ჰქონდა მამული და გვარაინდაც იყო, მომუშაველი და შეძლებულია ცხოვრობდნენ. როდესაც ბანკი დაეპატრონა, დესეტინაზე იჯარა დაადო—16 მ. 50 კ. აი, ამის გამო დღეობის მინდობრი ნარეკალითა მოფენილი, გლეხობა ქონებრივად დაქვეითდა და მეამბულენიც შესაფერად ვეღარ ცხოვრობდნენ.

თ-დ. მ. თუმანიშვილი. ბ-ნ მესხიშვილის წინააღმდეგ მხოლოდ ერთს ერთხმად, შეტევით, რომ მთელი მამული შეისყიდონ, ეს შეუძლებელია, რადგან ჩვენს გლეხობა მოუწყობელია და არსებული პირობები ხელს არ უმართავს.

ავიღოთ თანა ციციშვილის მამული, მდებარე მდ. მტკვრის მარჯვენა ნაპირს ხაშურის პირდაპირ, ხუთის საზოგადოებაში, რომელიც ზომით არის 7,437 დესეტინა ტყე და ბარი. მცხოვრებნი ექვსას კომლზე მეტი ოთვება, დასახლებულია ხიზნებით, მომეტებული ნაწილი კი იმერლობაა.

ეს მამული საჯარო ვაჭრობით 160,000 მანეთში დარჩა ბ-ნ. ას. მდივანს.

ბ-ნ მდივანს უნდა ეს მამული თავიდან მოიშოროს და ორი გზა აუჩრევია—1) გაუპართავს მოლაპარაკება უცხო კაპიტალისტებთან ამ მამულის შექმნაზე და—2) ხიზნებისათვისაც მიუტოვა წინადადება ეს მამული შეისყიდონ. მათ უარი განუცხადეს.

რაკი ხიზნებისაგან უარი მიიღო, მიუპართავს შემდეგ ლონისძიებისთვის: ამოუტრეფია ხიზნებს შორის რამდენიმე პირი, უფრო ვაჭრობაზე კაცი და აყვას უპირებს, რათა ამის მოკუტრება ხიზნები და შესყიდვინოს მთელი მამული.

ჩვენ გვრჩევთ ბ-ნ მდივანს მიპაბობს გომის სინდიკატის მოქმედებას, რომელიც ბრილის მამულის სამეურნეო პლანი შეადგინა და ნაკრებობით ამოქონიებს მცხოვრებლებს მამულის შექმნას.

თუ ჰსურს ეს მამული გადავიდეს მცხოვრებლებზე, ხარჯი უნდა გასწიოს, დაუნაწილოს მცხოვრებლებს მფლობელობის მიხედვით და ყველას ცალ-ცალკე შეიძლებინოს მამულის შესყიდვა; ამ რიგად უფრო მეტს მოგებას ნახავს და მცხოვრებლებიც მიადლობენ და რჩებიან.

მოგახსენებთ: იგი ჩვენი გინაზისი მოწაფეა და თქვენ თითონ ჰხედავთ, რომ მას არაფერი თავდაზნაურული არა აქვს (ხანგრძლივი ტაშე).

თ-დ. ჯორჯაძე სკდლომს იურიდიული მოსახრებით მოხსნას საკითხი: ხარჯთ აღრიცხვა ვადავდა და შემდეგ არავითარ სუბსიდიაც ლაპარაკი არ შეიძლება.

თ-დ. მანაგაია სავსე საკითხს. რამდენიმე პირი უმჯობესობებს აცხადებს და დარბაზიდან გაიღას.

1) ჯერ ვაიდა 50 ხით 13 წინააღმდეგ პრინციპიალურად რუსულ ვაზეთის საკრებულო.

2) შემდეგ კი ვადაწყდა: მიენდოს საკრებულოს დაწერილობით მოხსენება წარმოუდგინოს საზოგადო კრებას.

გ. დასამძე აღნიშნავს კენის შემცირებისა. საკრებულომ ეს მხედველობაში მიიღო.

შემდეგ ვადავიდნენ ინტერ ი. ზ. ანდრონიკაშვილის სათხოვრის განხილვაზე. ეს უკანასკნელი ითხოვდა საშუალება მიეცათ თავი ემართლებინა იმ პარტიკულარულად, რომელიც არსებობს საზოგადოებაში მის მოქმედების შესახებ რკინის გზის საქმეში.

კრება ღამის 2 საათზე გათავდა.

უნივერსიტეტი ტფილისი

უნივერსიტეტი—როგორც ვსთქვი—სამეცნიერო და სასწავლო დაწესებულებაა. უნივერსიტეტი არის ტაძარი იმ მეცნიერებისა, რომელიც ამახადებს კაცს ცხოვრების რომელიმე პროფესიისათვის. გადავფიქროთ თვლით ტფილისის უნივერსიტეტს ამ მეორე, სასწავლო—პროფესიული მხრით.

სახელმწიფო ხარჯთ ტფილისში უნივერსიტეტის გახსნის მოწინააღმდეგენი შეუძლებლად იმას ვაძინებ, სახელმწიფოს კავასია ვაცილებით იმაზე მეტი უკლებს, რაც კავასია იძლევა და ამიტომ სახელმწიფომ ამ განაპირა ქვეყნისათვის, რომელიც უშუალოდ რუსეთის კეთილდღეობას ჰყვამავს, თავი რად უნდა შეიწყულოს ახლის ხარჯის გაღებითაო.

ასეთი მოსაზრება, რასაკვირველია, ყოველგვარ საფუძველს მოკლებულია.

განა კიდევ საჭიროა გამეორება იმისა, თუ როდენ უხვად დააჯილქარხნის ნაწარმოები კი—22,366 მ. 33 კ.

1909 წ. კი სხვადა ვხედავთ. სოფლის ნაწარმოები ვაყიდულა 28,249 მ. 2 კ., ჰარხანისა კი—27,095 მ. 40 კ. ეს ციფრები გვაჩვენებენ, რომ სოფლის ნაწარმოები 1910 წ. უფრო გაუსაღებიათ.

ახლა ავიღოთ სათადარიგო თანხა. სამი წელიწადია ზედი-ზე ერთი და იგივე ჯამია—3249 მ. 43 კ., თუ მოგვიდნენ არა ემატება—რა, სარგებელი მაინც არ უნდა ემატებოდეს!

აგრეთვე სკოლის კომიტეტის ფული, რომელიც ჰმართებს ახანავაგობას, ამ სამ წელიწადს ერთი და იგივე ჯამს ვაჩვენებთ სანაგარიშო წიგნები—9000 მან. ტყუობა, სკოლის კომიტეტს უსარგებლოთ ჰქონია ვაქცივლი ეს ფული ახანავაგობაზე, ძალიან ვულოტვობას კი იწინს სკოლის კომიტეტს.

ამასთანავე აღსანიშნავია გასავალი გომის სინდიკატისა—მოსამსახურე პირებს 1909 წ. ჯამიგირი ჰქონია 1861 მ. 70 კ., შარშან კი—2,077 მ. 65 კ. ამავე დროს მოსამსახურეებზე დახარჯულია სასმელ-საჭმლის 1909 წ.—1000 მ. და 1910 წ.—1001 მ. 88 კ., თუ რომ მოუხმებტს მოსამსახურე პირებს მუშახელი, რატომ სასმელ-საჭმლის ხარჯს არ უნდა ემატებოდეს?

ტენების შენახვა ვიძინს სინდიკატს 1909 წელს დაუჯდა—200 მანეთი. შარშან კი—220 მ. 46 კ., როდესაც 1909 წ. საქონლის საკრებულო უფრო ძვირი იყო, ვიდრე 1910 წელსა და მაგონი, მეტი არ უნდა დამჯდარიყო.

ლოვა დედა ბუნებამ კავასიის მთები და ველ-მინდორი? განა გამეორება უნდა იმას, რომ კავასია იმდენად ადგილობრივი სიმდიდრით, რომ აქამდე ერთს მიღობ ადგილობრივი უნდა უფილიყო ქვეყნის ზურგზე? განა ან იმას უნდა მტკიცება, რომ, თუ ბუნებით მიღობი კავასია ღარიბ ქვეყანას წარმოადგენს და ხაზინას საკმაოდ წარმოსავლს არ აძლევს—ამის მიზეზია უხეირო მართვა-გამეორება ან ქვეყნისა?

კავასია საოცრად მრავალფეროვანი და თავისებური ქვეყანაა. მზამზარეული რუსულ-ევროპული ფორმების იქ ვადატანა შეუძლებელია, თუ ეს ფორმები დიდად ვადაშუშავებული არ იქნება ადგილობრივ პირობათა მიხედვით, თავის-თავად ცხადია, რომ კავასიის პროგრესისათვის საჭიროა ხალხი, რომელსაც ევროპული განათლება უნდა ჰქონდეს და ამ ქვეყნის თავისებური პირობებიც იცოდეს.

ამ ემად კი კავასიაში ასე არ არის. კულტურის მთხვევითა როლი დაკისრებული აქვთ რუსებს, რომელთაც რუსული უმაღლესი სასწავლებლები აქვთ გათავებული და კავასიას კი სრულიად არ იცნობენ. კავასიის ელემენტები კი უმაღლეს სასწავლებელს მოკლებულნი არიან და მთავრობას მათთვის უნივერსიტეტი არა, პალიტექნიკუმიც ენახება.—იგივე უმაღლესი სწავლა გინდით, რუსეთში წადით—ამბობენ.

თქმა იმისა, რუსეთში წადი უმაღლეს სწავლის ძიასაღებად, ადვილია, ხოლო ასრულება—ძნელი. პირველად იმითომ, რომ ამის ნებას ბევრს ნივითერი უსახსრობა არ აძლევს. მხოლოდ იმათთვის კი, ვისაც ფული აქვს, ეს წასვლა მოასწავებს საშობლოდ განდევნას, რომელსაც თან მოსდევს დარდი-ნაღვლიანობა თავის მიწა-წყალზე და დაკარგვა ჯანმრთელობის უზვევ ქვეყანაში. ბევრი კავასიელი დამბრუნებულა თავის თბილსა და შიანს საშობლოში ცივ მისკოვიდან და ნისლიან პეტერბურგიდან და დილობთან ერთად სახლში მიუტანია ფილტვების ქლექი. აგრეთვე ბევრი ჩასულა სამარეში კურსის დამთავრებამდე. ან და ის მეცნიერება, რომელსაც ისინი რუსულ უნივერსიტეტში ჰპოვებენ, აკმაყოფილებთ მათ? ავიღოთ მაგალითისთვის უმაღლესი სასოფლო-სამეურნეო განათლება. პეტროვსკის აკადემია, ან ნოვო-ალექსანდრიის ინსტიტუტი განა ისე-

წმინდა მოგება კი წარსული წლოწა ახანავაგობას ჰქონია—311 მან. 54 კ.

უნდა შევიწხოთ გომის სინდიკატის ვაჭრებს, რომ წინა წლებში საანგარიშო დავთრები ქართულ ენაზე დაეცდებოდა და, ეს სამი წელიწადია, ქართულ ენაზე აღარ ჰქვდავს და არც კრებების გამოცხადება ქართულ ვაზეთებში არ იმეცნება. თუ ხარჯებს ერიდება გომის სინდიკატის ვაჭრე, მაგონი რომ ამისთანა ვერცოდნ ხარჯის შემოკლებით გომის სინდიკატს ვეხვებ ვერ წაშაყენებს.

მართალია, სოფლად ჩვენს ცხოვრებაში მომეტებულია არა სასაამოვრო მ ავლენებს ვაზეთებ, მაგრამ სადაც ცხოვრება უსამოვროა, იქ ცოტათი სიამოვნებასაც შეეხვებებით. მით უფრო სასამოვროა და სასინარულო სალიტერატურო საღამო, რომელიც თ-დ. კ. მ. ამირ. ვაზართა ავლენის სკოლაში მოწაფეების მოწაფილებითა, ამდენ უსამოვნობის შემდეგ სალიტერატურო საღამოს მწახველი სოფლელი დროებით ისვენებს, ავიწყდება ჰარავარამი და მოწაფის იმედი ეძლევა.

სალიტერატურო საღამო 12 თიბავედ განმართა, მოწაფეთა და მათ შობლობის თანადასწრებით. სასამოვნო იყო ეს საღამო, ყველას პირზე დიმი უქროდა, ამისთანავე ეს საღამო იყო თავისებური გამოცდა მოწაფეებისა. ვინც დაესწრო ამ საღამოზე, იგი უსათუოდ შენიშნავდა სკოლის კარგ დონეზე დაყენებას.

თი სკოლებია, რომლის გათავების შემდეგაც კაცს კავასიაში ნაყოფიერად მუშაობა შეეძლოს?

ახლა სასამართლო. განა გამეორება უნდა, რომ კავასიაში ხალხის უფლებრივი შეგება მუდამ ეჯახება რუსულ კონფის ნორმებს და ამ ნიადაგზე კონფლიქტი იბადება? თუ კავასიას უწერია ოდნემ უნივერსიტეტი ინილოს, მაშინ იურიდიულ ფაქულტეტს დიდი მუშაობა მოუხდება იმ ზომების გამოსარკვევად, რომელიც ეს კონფლიქტი უნდა მოსპონ. წარმოადგინოთ, რამდენად ყლობი და დამამკრებელია მდგომარეობა რუს მოსამართლეების, რომელთაც კავასიის ხალხის ენა სრულიად არ იცნან? კავასიის სასამართლოების ნაწიცი თარჯიმანთა როლი უკვე ცნობილია. უიმითოდ მოსამართლე ვერაფერს ვააკეთებს. დასასრულ, ვინ არ იცის, რომ ნამდვილი და სწორე გადათარგმნა ერთის ერის მეორით ძნელია და უფრო მეტად ვასაქირია იმ პირებისთვის, რომლებიც თარჯიმანებად არიან და თვითონაც კი არ იციან ხეირიანად რუსული ენა. მოსამართლე ასამართლებს კაცს და სწვეტს იმ საქმეს, რომელიც გამოურკვევიალ და სადაც სინარულო და სიტყვე ერთმანეთშია არეული.

მიწის კულტურა? რას ნიშნავს, თუ გინდ ის ვარემოება, რომ რუსულ სკოლას ვანვილობა პირება შავი ზღვის ნესტიან ნიადაგზეც იმ წესით მიინდომებს ბაღებსა და ვენახების გაშენება, როგორთაც ყირიმის მშობლ ნიადაგზე აშენებდნენ, თუ არა იმას, რომ კავასიას და მის ბუნებას სრულიად არ იცნობდნენ? რუს ინტერნების მიერ კავასიაში დაწესებული საქმეებ? ადგილობრივ ცხოვრებისა და პირობების უცოდინარობის გამო რამდენჯერ სცივებთ ისინი სასაცილო მდგომარეობაში, რომელიც თავის მხრით ხალხს ეკონომიურ დაქვეითებისკენ მიაქანებს? განა კი შესაძლებელია ყველაფრის ჩამოთვლა? კავასია შორს არის და მის მთებზე ძალიან ცოტა რამ ვადადის რუსეთისაკენ.

აქედან წარმოსდგება სიღარიბე, აქედანვე წარმოსდგება ის აღმგოთემა რუსულ მმართველობით, რომელიც

წილობა მიიღოს ადგილობრივმა ინ-
ტელიგენტურმა ძალებმა. კავკასიის
კეთილდღეობისთვის საჭიროა აქვე-
ყანად პირველად „თავი თავის შვიკ-
ნოს“ და თავის დიდ ბუნებისა და
ცხოვრების სურათი მეცნიერების სარ-
კვეში წათლად დაინახოს.

კავკასიის ესაქირობა უნივერსიტე-
ტიც, უმაღლესი ტექნიკური სასწავ-
ლებელიც და უმაღლესი სამეურნეო
სკოლაც. პირველი ნაბიჯი კი უნი-
ვერსიტეტით უნდა იქმნეს გადადგე-
ული.

ყველაფერი ეს მთავრობამ თითქოს
იკლავდა, მაგრამ სასწავლებელთა შორის
თათბირმა ტფილისის უნივერსიტეტზე
უარი უთხრა. ამრიგად მიუროკრა-
ტია ხელახლა უჩრქვავს კავკასიას, მოთ-
მინება იქონიოს, მაგრამ ის კი ცხა-
დაა, რომ ადრე თუ გვიან კავკასიაში
აუცილებლად უნდა გაიხსნას უმაღ-
ლესი სასწავლებელი.

შვიის ვითარება

(საქართველოს სახელმწიფო გზა)
მისის გასულს დასრულდა აქაური
ხენა-თესვაც; სადაც ქერის, კართო-
ფლის და შერიის მერტი ანაგვითარი
დღეობის მისავალი არ მკვიცი
პერის და ნიადგის სიმწირის გამო
არა ხერობს.

დასრულდა ცხვრების პარსაც და
გაზაფხულის მატული ჯერ-ყველის
ისევე გასასყიდო აქვს. 1-ს თიბათვეს,
გაზარსული ცხვარი ყველა მთიელ-
ობებზე, ოსმა და გულდაპყრელმა
სახელებიდან მალად მთებისკენ გაის-
ტუმრეს. საქონელს ხიხინაც თან გა-
ყვა თავისი ბარგ-ბუნავითა. უმეტეს
ნაწილად სახეხულად ქობები აქვე
აშენებულნი, ზოგი კარვები (ალბრუ-
ყებს) სდგამენ დროებით და ორის
თვის განმავლობაში (თიბათვე. მკათა-
თიბათვე) მთებში ყველ-ორისა აშენ-
ბენ, მაგრამ ვაი ამისთანა მთა-ბარობას
როგორც წელს მთის ხალხს მწარე
დღე დადგა. ისედაც ეკონომიურად
დაცემულს და უკან ჩამორჩენის
მთის ხალხს სრულიად მოულოდნე-
ლად თავს დაატყდა უბედურება. დამე
4 ამ თვის დღის ელვა-ქუთისისა და
წვილის შემდეგ, საათის სამზე უცბად
იწყო თოვლი, ჩრდილოეთის ქარმა
დაპყრა, და მთელი დღე და ღამე
შეუწყვეტელად სთოვდა. ზოგან,
მალად მთებში თოვლი არზნი ნახე-
ვარს უდრიდა, ბარად კი (სოფლად
სამს ჩარეკვე მტერი იყო. სოფლიდან
მთაში საგარაკოდ გასულა ცხვარი,
ძროხა, ხარი, ცხენი და მასთან ხიხა-
ნიც სულ მთებში მოეშვეცდა. სოფ-
ლებში მხოლოდ მცირე ნაწილი
სხილო-ფეხა საქონელი და ცხვარი და
იყო—თვითად ერთი სიმდიდრე და
საზრდო მთის ხალხისა, ზვივის და
ქართოვლის შიშისაგან ციკაბო
კლდისა და მთის წვეროებზე იყო
შასხმული. ამ საშინელება მოულოდ-
ნელმა ბუნების მოვლენამ, უმცირე
პირიდან გამოვლიოჯა ის საზრდო, რომ
მლითაც საქმეყოფილებდა თავისი შე-
ვიწროებულს ოჯახს, უძღებობდა
ათანადირს სახელმწიფო ქირს და
ვარაშ, აქამყოფილებდა: მღვდელს,
მამასახლისს, სოფლის მოხელეს, მე-
ველეს, მწათეს, ნაცვალს, ეკლესიის
ყარაულს და ყოლანს. ზოგან ხარ-
ცხენი ქართოვლში კლდებზე გადმო
ჩება, ზოგან ცხვრის ფარა თოვლის
ზეგმა წამოიღებ და ჩანთქა, ისე რომ
პატრონს არც ხორცი და არც ტყავი
აღარ დაეხადლა, ზოგან გალუბებული,
ახლად გაზარსული ცხვარი სიცივემ
და შიმშილმა ადგილობრივ დახატ-
ვისაკენ რამე სხილ ფეხა საქონელი
შინა ჰყვანდა, კარგი დღე არც იმას
დაადგა: ზოგმა სიმინდი აუპა, ზოგმა
ნიჩბები თოვლი უხებტა, ბალახი
დაინიდა და იმითი ასაზრდოვია, მაგრამ
მინც ზარალი თავიდან ვერავინ
აიციინა, რადგანაც საქონლის საყ-
ველი ზამთარშიაც არავის ჰყოფნიდა
და თიბათვეში ხომ სულ არავის გა-
ჩნდა. სოფლადაც შიმშილით ბევრი
ძროხა, ცხვარი და ცხენები გამოე-
კლათ ხელდიან. დღეს თიბათვის
ცხრა არის და მთები ისევე თოვლით
არის დაფარული. სასოწარკვეთილმა
ხალხმა აღარ იცის, რა უნდა ჰქნას
მრავალის მთებშიდ ჯერ ცნობები არ
მივიცილა სოფლად, რადგანაც გზები
ისევე შეკრულია. არავინ იცის ან ადა-
მინი სმხვერპლი რაოდენია ან ცხვარ-
საქონელი. დაახლოვებით ვით, რომ
ქვეშეთს საბოკულოში რაც ცხვარი
არას ნახევარ მილიონს უდრის და
ყველა ეს ცხვარი სულ აქაურად
მთებში უსტდება და აქვე იწყებენ.
ხალხი რასაკვირველია დიდდ არის
დაზარალებული, მაგრამ არც დიდი
ხიერი მატყლის მწარმოებელთათვის

იქნება, რადგანაც ამოღენა ცხვრის
დაკლებით ძრიელ იკლებს მატყლი,
საკლავი და ყველ-ურბოც.
ა. ს. კობახიძე.

ალგანეთის სკანუება

დეკემბერი
16 თიბათვე.

ცეცინიე ოსმალეთის ელისი მო-
თხოვნილებით ჩერნოგორიდან გა-
აძვეს. ბარონი ნოზი, ავსტრიის
აგენტი, რომელიც აღბანელებს აქე-
რება და ფულს ურავებდა. ბარონი
პოდგორიციდან წამოვიდა, მაგ-
რამ რაკი მისმა ელჩმა პრატეტი
განაცხადა, კეტინიეში დარჩა.

სტამბოლი. ასირასთან ოსმალეტი
დამარცხდნენ. ახალ-ახლი ჯარი იგ-
ზავნება. კოსოვოს მინდორზე მღგა-
რი ჯარი მიტროვიცაში გვიმარია.
მიტროვიცაში მყოფს დივოზამ იბე-
კისაკენ დაიწია. ოსმალეთის ელისა
და მალისორების ცეტინიეში მოლა-
პარაკებამ მხოლოდ ერთი მუქა
ხალხი დიყოლია აღბანეთში და-
ბრუნებზე, უმრავლესობას დაპირე-
ბანი არა სჯერა და თავდებობას
იბრუნებ. პორტაში ელისს დაიგადა
მოლაპარაკება განაგრძოს.

უსკუბი. ისსა ბოლეთიანცმა ია-
რალი არ დაჰყარა და ფაქტიურად
არ დაშორჩილდა.

ღაპეუბაი

ბიკეტნი. დეკემბრთა სააგენროსიანი
16 თიბათვე.

სახელმწიფო-ბარქი.
პარიზი. მშვიდობიანობის საზო-
გალოებამ ჰავის კონფერენციის
დაარსების დღე იდღესასწაულა.

ამსტერდამი. ხავისადგურის მუშე-
მიტროვრებლებს მუქარას უთვლი-
ან და ქალებსა და ბავშვებს, რომელ-
თაც გაფიცვის მხარი არ დიუქირეს,
სდგენიან.

ბერლინი. გერმანიისა და იაპო-
ნიის სავაჭრო ხელ-შეკრულება 4
მკათათვიდან ძალაში შეეც. ვილა
12 წლითაა.

თავრიზი. ჯულფიდან მოვიდა
კრუებისაგან ნაყიდი თოფები და
პატრონიები.

გრამში. ნავთსადგურის მუშაობა
შესწყვიტეს.

ტირნოვო. დღეს მომხილოვმა
მე 17-ე მუხლის წინააღმდეგ ლაპა-
რაკი განაგრძო. ცანკოვიჩმა რადო-
სლაგოვმა უკიდურეს მემარცხნით
უსაყვედრო კრების გახსნისას წესი-
ერების დარღვევისათვის.

რუსეთი.
იაროსლავი. ექიმთა და ცრობა-
თა წარმომადგენლების საგუბერნიო
კრება გაიხსნა. კრებამ გუბერნიის
სანიტარული მდგომარეობის გასა-
უმჯობესებლად უნდა ითაიპიროს.

ბელაურსკი. გუმონ ქარიშხალ-
მა ქალაქს დიდი ზარალი იყავენა.

პეტერბურგი. ბექლეითი საქმის
სამმართველო სრულიად სლოვიანთა
გამოფენაზე, ბელგარდში, ჰკჯანის
პერიოდულ გამოკვებებს, რომლებიც
მას წინედ გამართულ გამოყენაზე
იყო.

ომაკი. ციმბირის გამოფენა 30
დღესტინაზე გამართული, 60 პავი-
ლიონია.

პეტერბურგი. ვაქრობის სამინი-
სტრომ დაადგინა დაარსოს საზოგო-
ახალი გზები ბაქოსა და ენხელს
შუა. ბაქო-ლენქორანი-ასტარა და
ბაქო-ლენქორანი, ბაქო-დენხელსა-
ლის მოგზაურობა 18 საათი შემო-
კლდება.

წერილი რედ. მიმართ

ბ. ნო რედაქტორს!
უმორჩილესდ გთხოვთ, თქვენ პატივ-
ცემულ გაზეთში ადგილი დაუთმოთ ამ წე-
რისს.

თქვენ პატივცემულ გაზეთში № 316
ბ. ნო „საშემო“ მებება მე, ვითომც ჩემ,
მამასახლისობის დროს, საზოგადოების ფუ-
ლი გამეფლანგოს 888 მ. 43 კაპ-
ის ყოველივე სიმართლეს მრკლებულია.

მე ვიყავი მამასახლისად 1903, 1904
და 1905 წლებში. ამავე დროს საზოგ-
ადოებმა ჰყვანდა ამორჩეული ხაზინადარი
იარაკი მარინდაშვილი, რომელთანაც შე-
დიოდა სოფლისა ყოველივე შემოსავალ-
გასავალი. ხსენებულ ხაზინადარს ჰქონდა
კანონიერი დასტამბული დავთარი, ზორან
ჩაყარილი და იმპორტებულ-შემაველის მი-
ერ შემოწმებული. ყოველივე შემოსავლის
იბარება ხაზინადარი, აქვდა ამ წიგ-
ნიდან ამოტირლ ბარათებს თავისივე ხელ-
მოწერით და განსავალიც იხარჯებოდა თა-
ვისივე ხელით, რომელსაც ამტკიცებდა ხა-
ზინადრის შემოსავალ-გასავლის წიგნები.

რადგანაც ხაზინადარი, მარინდაშვილი
ავად იყო ყუბურის ტყვილით, ამისათვის
ამ დროს, ვე იგი იანერის პირველ რიკ-
ხეიდან 1904 წელსა ამავე ივნისის 18-ს
რიკებამდე, ჩემთან შემოვიდა სულ შემო-
სავალი 301 მან. 50 კა, გასავალი იყო
444 მან. 86 კა, რადგანაც სასოფლო ხარ-
ჯი ჯერ არ იყო გაწევილი, ამისათვის
ეს ხელ-მეტი ფული იყო ნახსებები დრო-
ებით სხვა და სხვა პირებისაგან, დასაკმა-
ყოფილებლად ტყის მკველებსა, გზორე-
ბისა, მწერლისა და სხვა.

შემდეგ ავადმყოფობისა, შემოსხნებული
ანგარიში და დავთარი ჩავებარე ისევე ხა-
ზინადარს, ხელე ხელი მოვაწერეთ ორგემ,
რომ ამ წნის განმავლობაში მე ვაწარმოვე
და შემდეგ ხაზინადარმა (შემოსავალ-გა-
სავლის წიგნები ნაწარმოებია რუსულად).

1909 წლის დეკემბერში, საზოგადოებამ
ამოიარა მონაგარშივე: ი. ბაქრაძე, ა.
გომიგვი, დ. გომიგვი და ა. პორტაშვი-
ლი, რომელთაც დაავალა ენგარიშნო იან-
ერის პირველ რიკებზე 1904 წლისა იან-
ერის პირველ რიკებზე 1910 წ. ჩემზე განხარში
მონაგარიშების არაფერი აქვე დავაღებუ-
ლი, რადგანაც მოძრაობის წლებში, მონაგა-
რიშებს და ვერაფერი იმავნებ ჩემში, მაგარ-
მინც მომნაგარიშეთ შეგნენ ჩემ ან-
გარიშს და მი მე მესამე წელიწადია გაა-
კიანურეს და ვერაფრით ვერ დაბოლოვეს
ანგარიშს, მონაგარიშებს თიბოვე, ჩემი ან-
გარიშს დროს მივეწვიანთ ხაზინადარი
მარინდაშვილი და იმის თანდასწრებით
გათაყველიყო ანგარიში, ჩემ თიბენს
მონაგარიშებმა ყურადღება არ მიუქციეს
და არც მიზევი შემატობინეს, თუ რათ
აუქციეს მხარი მარინდაშვილს.

რადგანაც მე იმითი ყუბრით დავილა-
ლე, პირადი თხოვნით მიგმართე ჯერ ყო-
ველ მომარგებელ შემოსავალს თიბად ვა-
ჩნძეს. რადგანაც ის გადაიყვანეს, შემდეგ
ოლიციურად მიგმართე ახალ მომრი-
გებელ შემოსავალს. ჩარკაშვილს, რომ
ჩემი ანგარიშს ჩქარა გათავივინა, თუმ-
ცა მონაგარიშეთ, და საზოგადოებასაც
თიბოვე, მაგრამ ანგარიში ისევე განთავი-
ვებლია. ეხლა შეუდგება ბ. ჩარკაშვილი
ჩემ ანგარიშს და იმედი მაქვს ჩქარა ვა-
თავდეს.

ანგარიშის შემდეგ ვრეულ პასუხს მივე-
ცემ მონაგარიშეთ და კორესპონდენტს.

გამოსაღები ცნობა

მთარაბელთა საზაფხულო
მიმოსვლა
დღევ ვებრძობრების ხაზითაა ჩაჩვენები,
რემდეგ ადგილობრივ ხაზზე 58 წუ-
თითაა უკანა.

ტფილისიდან ვადის:
1) ბათუმისაკენ: N 1-III გლ. ჩქარი
მატ. 12 მ. 10 ხ. 10 ხუთზე, გორში ჩადის
დამ. 12 მ. 8 წ. მიზანდღეში დამ. 1 მ. 12
მ. თიბში დიდ. 5 მ. ბათუმში დიდ. 8 მ.
45 წ.

2) ხაზალში მატ. N 3. I-III გლას.
გადის დიდ. 9 მ. 44 წ. გორში ჩადის 12
მ. 27 წ. მიზანდღეში ნამუად. 2 მ. 1 წ.
რინში 6 მ. 35 წ. ბათუმში დამ. 11 მ. 37 წ.

3) ხაზალში მატ. დიდ. 4 მ. 17 წ. გ-
რში ჩადის 6 მ. 55 წ. მიზანდღეში 8 მ.
29 წ. რინში 12 მ. 46 წ. ბათუმში დიდ.
5 მ. 23 წ.

4) შმაქში მატ. № 107. მედთვე
გლასით, გადის ხად. 9 მ. 5 წ. გორში
ჩადის დამ. 1 მ. 20 წ. გორში ჩადის დამ.
3 მ. 43 წ. რინში დიდ. 9 მ. 48 წ. ბა-
თუმში დიდ. 5 მ. 6 წ.

ბათუმისაკენ: 1) ხაზალში მატ. N 6. I-III
გლ. გადის დიდ. 2 მ. 56 წ. განჯაში ჩა-
დის 8 მ. 59 წ. ბათუმში ჩადის 6 მ. 38 წ.,
ბათუმში დიდ. 7 მ. 15 წ.

2) ხაზალში მატ. N 4. I-III გლ. დიდ.
1 მ. 38 წ. განჯაში 5 მ. 39 წ. ბათუმში
1 მ. 44 წ.

3) ჩაქარში მატ. № 2. I-III გლ. გადის
8 მ. 40 წ. დიდ. განჯაში იქნება ნამუად.
1 მ. 44 წ. ბათუმში ჩადის 10 მ. 2 წ.
ბათუმში ხად. 10 მ. 35 წ.

შმაქში მატ. N 106. მე-4 გლასით, დი-
დის 4 მ. 17 წ. განჯაში იქნება ნამუად.
12 მ. 28 წ. ბათუმში ჩადის 3 მ. 35 წ., ბათ-
უმში დამ. 4 მ. 46 წ.

ბორჯომისაკენ: 1) ხაზალში მატარებ.
I-III გლ. N 7-8, გადის დიდ. 7 მ. 20 წ.,
მდგრძში ჩადის ნამუად. 12 მ. 40 წ.,
გადის ნამუად. 2 მ. 2 წ. ბორჯომში ჩა-
დის ხად. 7 მ. 30 წ.

2) ხაზალში მატ. № 9-10. I-III გლას.
გადის ნამუად. 2 მ. 2 წ. ბორჯომში ჩა-
დის ხად. 7 მ. 30 წ.

ჯულფისაკენ და ვერენისაკენ:
1) ხაზალში მატ. N 74-75. I-III გლას.
გადის დამ. 12 მ. 2 წ. ჯულფაში ჩადის
დამ. 11 მ. 48 წ.

2) ხაზალში მატ. N 78-79.
II-III გლ. გადის ნამუად. 4 მ. 50 წუთ.
ვერენში ჩადის დიდის 10 მ. 12 წ.

ტფილისში მიდის:
ბათუმისაკენ: ჩქარი მატარ. პლატა. N 1.
I-III გლ. ხად. 9 მ. 26 წ. ხაზალში N 5.
I-III გლ. დიდ. 3 მ. 27 წ. ხაზალში N 3.
I-III გლ. დიდ. 8 მ. 54 წ. ნარევი N 107.
მე-4 გლასით ხად. 8 მ. 7 წ.

ბათუმისაკენ: ხაზალში N 6. I-III გლ.
6 მ. 56 წ. ხაზალში N 4, ხად.
10 მ. 42 წ. ჩქარი N 2, დიდ. 7 მ. 54 წ.
ნარევი მე-4 გლასით N 76, დიდ. 3 მ. 19 წ.

ჯულფისაკენ: ხად. N 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817,